

SPOSOBY OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH - JĘZYK POLSKI

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów z języka polskiego odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego, statutem szkoły oraz zasadami oceniania przyjętymi w szkole. Kryteria oraz sposoby oceniania są przedstawiane uczniom na początku roku szkolnego.
2. Osiągnięcia edukacyjne uczniów z języka polskiego są sprawdzane w szczególności poprzez:
 - sprawdziany i prace klasowe,
 - sprawdziany z lektur obowiązkowych i uzupełniających,
 - kartkówki,
 - odpowiedzi ustne,
 - recytację utworów poetyckich i fragmentów prozy,
 - tworzenie wypowiedzi pisemnych i ustnych,
 - czytanie ze zrozumieniem i pracę z tekstem,
 - zadania i ćwiczenia podczas lekcji,
 - samodzielną pracę ucznia,
 - projekty, prezentacje i zadania problemowe,
 - aktywność podczas zajęć,
 - udział w konkursach i dodatkowych formach pracy,
 - inne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności wynikające ze specyfiki przedmiotu.
4. Sprawdziany, prace klasowe i inne zaplanowane formy pisemnego sprawdzania wiadomości są zapowiadane z odpowiednim wyprzedzeniem, zgodnie z zasadami określonymi w statucie szkoły.
5. Przed wykonaniem zadania, pracy pisemnej lub innej formy sprawdzania wiedzy uczniowie są informowani o zakresie sprawdzanych wiadomości i umiejętności oraz, w miarę potrzeb, o kryteriach oceniania.
6. Przy ocenianiu z języka polskiego uwzględnia się przede wszystkim stopień opanowania wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach edukacyjnych, poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną, umiejętność czytania i interpretowania tekstów, tworzenia wypowiedzi, argumentowania oraz samodzielność pracy.
7. Osiągnięcia ucznia mogą być oceniane w formie stopnia lub informacji zwrotnej, zgodnie z przyjętymi w szkole zasadami oceniania.
8. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego opracowano na podstawie obowiązującej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, realizowanego programu nauczania, podręcznika oraz statutu szkoły.

Wymagania edukacyjne - język polski, klasa 4

Obszar	2 – dopuszczający Pamiętanie	3 – dostateczny Rozumienie	4 – dobry Stosowanie	5 – bardzo dobry Analiza / Ocena	6 – celujący Ocena / Tworzenie
Czytanie i odbiór tekstów literackich i kultury	Rozpoznaje podstawowe elementy świata przedstawionego; wskazuje bohaterów, wydarzenia, temat i informacje podane wprost. Z pomocą rozpoznaje baśń, legendę, bajkę, mit, opowiadanie lub powieść oraz podstawowe środki artystyczne.	Opowiada o treści tekstu; porządkuje wydarzenia; rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne; rozpoznaje cechy poznanego gatunku i podstawowe środki stylistyczne oraz mówi o ich znaczeniu.	Charakteryzuje bohaterów na podstawie tekstu; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe między wydarzeniami; określa nastrój i wartości obecne w utworze; odnosi treść do własnych doświadczeń.	Analizuje zachowania i postawy bohaterów, uzasadnia własne odczytanie fragmentami tekstu; porównuje tekst z innym tekstem lub przekazem kultury; wyjaśnia funkcję środków artystycznych.	Samodzielnie i twórczo interpretuje tekst; dostrzega sensy dosłowne i przenośne, wartości oraz konteksty; tworzy oryginalny przekład intersemiotyczny lub inną twórczą odpowiedź na tekst.
Lektury i wiedza o literaturze	Zna najważniejsze informacje o omawianych lekturach; rozpoznaje bohatera, narratora, wydarzenia, temat i podstawowe pojęcia literackie.	Przedstawia najważniejsze wydarzenia i bohaterów; wskazuje wartości oraz podstawowe cechy poznanych gatunków; odtwarza informacje z lektury.	Charakteryzuje bohaterów, wskazuje ich motywacje i relacje; posługuje się podstawową terminologią literacką; wykorzystuje treść lektury w wypowiedzi.	Porównuje bohaterów, wydarzenia i problemy; ocenia postawy, formułuje wnioski i uzasadnia je przykładami z lektury; dostrzega związki utworu z własnym doświadczeniem.	Samodzielnie interpretuje lekturę, łączy jej problemy z wartościami i doświadczeniem człowieka; tworzy twórcze wypowiedzi inspirowane tekstem i potrafi uzasadnić własne stanowisko.
Kształcenie językowe – słownictwo, gramatyka, ortografia i interpunkcja	Rozpoznaje podstawowe części mowy i części zdania; odróżnia głoskę, literę i sylabę; zna podstawowe zasady ortograficzne i interpunkcyjne oraz wykonuje proste ćwiczenia z pomocą nauczyciela.	Wyjaśnia podstawowe pojęcia językowe; rozpoznaje i nazywa części mowy oraz podstawowe części zdania; stosuje poznane zasady ortografii i interpunkcji w prostych wypowiedziach.	Samodzielnie stosuje wiedzę o częściach mowy, częściach zdania, budowie wypowiedzenia i słownictwie; poprawnie odmienia wyrazy i wykorzystuje reguły ortograficzne oraz interpunkcyjne.	Analizuje budowę i funkcję wyrazów oraz zdań; wyjaśnia przyczyny błędów i samodzielnie je poprawia; świadomie dobiera słownictwo i środki językowe do celu wypowiedzi.	Funkcjonalnie i świadomie wykorzystuje wiedzę o języku do budowania, przekształcania i doskonalenia wypowiedzi; dostrzega zależność między formą językową, znaczeniem i sytuacją komunikacyjną.
Tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych	Z pomocą tworzy krótkie wypowiedzi; podejmuje próbę opisu, opowiadania, dialogu, listu, zaproszenia, ogłoszenia, życzeń, podziękowania lub notatki.	Tworzy wypowiedź zgodną z podstawowymi cechami poznanej formy; zachowuje prostą kompozycję, porządkuje informacje i buduje zdania zrozumiałe dla odbiorcy.	Samodzielnie tworzy spójne opowiadanie, opis, list, notatkę lub inną poznaną formę; stosuje akapity, odpowiednie słownictwo, dialog i narrację; uwzględnia cel wypowiedzi.	Tworzy rozwinięte, logiczne i poprawne wypowiedzi; świadomie kształtuje kompozycję, dobiera środki językowe do odbiorcy i celu oraz dokonuje korekty własnego tekstu.	Tworzy oryginalne, funkcjonalne i estetyczne wypowiedzi; świadomie wykorzystuje środki stylistyczne, elementy twórcze i różne formy przekazu; potrafi ocenić i udoskonalić własny tekst.

Komunikacja, argumentowanie i kultura języka	Rozpoznaje podstawową sytuację komunikacyjną; słucha rozmówcy, odpowiada na pytania i przestrzega podstawowych zasad kultury języka.	Dostosowuje prostą wypowiedź do rozmówcy i sytuacji; wyraża własne zdanie i podaje proste uzasadnienie; rozpoznaje podstawową intencję wypowiedzi.	Prowadzi rozmowę na zadany temat; formułuje stanowisko, argument i przykład; odróżnia informację od opinii; stosuje zasady etykiety językowej.	Analizuje sposób prowadzenia rozmowy i skuteczność argumentacji; dobiera rzeczowe argumenty, reaguje na stanowisko rozmówcy i uzasadnia własne zdanie.	Samodzielnie ocenia skuteczność komunikacji; świadomie dobiera argumenty i środki językowe, tworzy przekonujące wypowiedzi oraz dostrzega i odpowiednio reaguje na manipulację lub nierzetelny przekaz.
Samokształcenie, informacja i edukacja medialna	Z pomocą korzysta z podręcznika, słownika, biblioteki i prostych źródeł; wyszukuje wskazane informacje i wykonuje zadanie według instrukcji.	Wyszukuje, zapisuje i porządkuje informacje; korzysta z podstawowych źródeł i słowników; rozpoznaje podstawowe zasady bezpiecznego korzystania z mediów.	Samodzielnie dobiera informacje potrzebne do zadania, sporządza notatkę lub plan, korzysta z różnych źródeł i rozpoznaje różnicę między informacją wiarygodną a wątpliwą.	Selekcjonuje i porównuje informacje, ocenia ich przydatność i wiarygodność; świadomie korzysta z zasobów cyfrowych, respektuje zasady bezpieczeństwa i prawa autorskie.	Samodzielnie planuje pracę, krytycznie ocenia informacje i sposób ich prezentowania w mediach, twórczo przetwarza materiał oraz prezentuje wyniki pracy w wybranej formie.

Wymagania edukacyjne - język polski, klasa 5

Obszar	2 – dopuszczający Pamiętanie	3 – dostateczny Rozumienie	4 – dobry Stosowanie	5 – bardzo dobry Analiza / Ocena	6 – celujący Ocena / Tworzenie
Odbiór tekstów literackich i kultury	Rozpoznaje wiersz, utwór epicki i podstawowe teksty kultury; wskazuje temat, bohatera, wers, strofę i podstawowe środki poetyckie.	Opowiada o sytuacji przedstawionej; określa nastrój, wskazuje wartości i rozpoznaje podstawowe funkcje środków stylistycznych.	Analizuje elementy utworu, porządkuje informacje, rozpoznaje sens dosłowny i przenośny oraz interpretuje obraz lub spektakl.	Wyjaśnia funkcje środków artystycznych, uzasadnia rozumienie utworu i porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi.	Samodzielnie analizuje i interpretuje utwory; tworzy twórczy lub intersemiotyczny przekład i prezentuje własne wnioski.
Lektury i wiedza o literaturze	Zna wskazane lektury i podstawowe pojęcia; rozpoznaje rodzaj i gatunek utworu oraz podstawowe elementy świata przedstawionego.	Przedstawia treść, bohaterów i najważniejsze problemy lektur; zna podstawowe cechy bajki, hymnu i innych poznanych gatunków.	Charakteryzuje bohaterów, wyjaśnia ich postawy i związki między wydarzeniami; posługuje się terminologią literacką.	Porównuje postawy i wartości, interpretuje zachowania bohaterów, uzasadnia własne odczytanie i odwołuje się do tekstu.	Samodzielnie interpretuje lektury, dostrzega ich ponadczasowe problemy i tworzy oryginalne wypowiedzi inspirowane literaturą.
Kształcenie językowe	Rozpoznaje części mowy, podstawowe części zdania i typy zdań; zna podstawowe zasady ortografii i interpunkcji.	Rozróżnia części mowy i zdania; przekształca proste konstrukcje; stosuje poznane zasady w ćwiczeniach i krótkich tekstach.	Poprawnie wykorzystuje wiedzę gramatyczną w praktyce; analizuje składnię i znaczenie form językowych; uzasadnia poprawność zapisu.	Samodzielnie analizuje budowę zdań i funkcje form językowych; poprawia błędy i świadomie dobiera konstrukcje do celu wypowiedzi.	Funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku; ocenia poprawność i skuteczność różnych rozwiązań językowych.
Tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych	Z pomocą tworzy opowiadanie, opis, charakterystykę, notatkę lub inną wskazaną formę; zachowuje podstawową kompozycję.	Tworzy poprawną wypowiedź zgodną z tematem i formą; porządkuje treść, stosuje akapity i podstawowe środki językowe.	Samodzielnie redaguje spójne wypowiedzi; rozwija argumentację, wzbogaca słownictwo i stosuje środki odpowiednie do formy.	Tworzy rozwinięte, logiczne i językowo poprawne teksty; celowo kształtuje kompozycję i styl oraz uzasadnia własne stanowisko.	Tworzy oryginalne teksty, świadomie eksperymentuje z formą i stylem, dokonuje oceny oraz poprawy własnej wypowiedzi.
Komunikacja i argumentowanie	Rozpoznaje nadawcę, odbiorcę i sytuację komunikacyjną; zna podstawowe zasady netykiety i kultury języka.	Dostosowuje wypowiedź do sytuacji; wyraża opinię i podaje proste uzasadnienie; przestrzega zasad kulturalnej rozmowy.	Formuluje argumenty i przykłady, prowadzi rozmowę i rozpoznaje podstawowe środki perswazji.	Dobiera argumenty do odbiorcy i celu, odróżnia opinię od informacji, analizuje skuteczność środków perswazji.	Samodzielnie ocenia i projektuje komunikaty perswazyjne; świadomie wykorzystuje argumentację, język i formę przekazu.
Samodzielność i praca z informacją	Korzysta z podręcznika, słownika i wskazanych źródeł; wyszukuje informacje potrzebne do prostego zadania.	Selekcjonuje podstawowe informacje i sporządza notatkę, plan lub prostą prezentację.	Porządkuje i przetwarza informacje z różnych tekstów; dobiera materiał do celu zadania.	Porównuje informacje i źródła, wyciąga wnioski, uzasadnia wybór danych i samodzielnie planuje pracę.	Krytycznie ocenia źródła i sposób przedstawienia informacji; tworzy samodzielny projekt lub prezentację.

Wymagania edukacyjne - język polski, klasa 6

Obszar	2 – dopuszczający Pamiętanie	3 – dostateczny Rozumienie	4 – dobry Stosowanie	5 – bardzo dobry Analiza / Ocena	6 – celujący Ocena / Tworzenie
Odbiór tekstów literackich i popularnonaukowych	Rozpoznaje podstawowe elementy utworów lirycznych i epickich; wskazuje informacje, temat, podmiot liryczny, bohatera i środki artystyczne.	Określa temat, nastrój i sytuację; rozpoznaje sens dosłowny i przenośny oraz podstawowe cechy wiersza białego, pieśni i innych poznanych form.	Analizuje obrazy poetyckie, funkcje środków stylistycznych i elementy świata przedstawionego; selekcjonuje informacje z tekstu.	Interpretuje utwory, uzasadnia wnioski cytataми, wyjaśnia znaczenia przenośne i porównuje doświadczenia oraz wartości.	Samodzielnie dokonuje pogłębionej analizy i interpretacji utworów literackich i popularnonaukowych; prezentuje własne, uzasadnione odczytanie.
Lektury i konteksty kulturowe	Zna treść i bohaterów wskazanych lektur; rozpoznaje podstawowe problemy i wartości.	Przedstawia najważniejsze wydarzenia, charakteryzuje postaci i wyjaśnia podstawowe zależności w utworze.	Analizuje postawy bohaterów, porównuje wydarzenia i problemy oraz odwołuje się do kontekstu własnych doświadczeń.	Interpretuje motywy, wartości i przemiany bohaterów; porównuje teksty i uzasadnia własne stanowisko.	Samodzielnie interpretuje lektury w szerszym kontekście literackim i kulturowym; formułuje oryginalne wnioski.
Kształcenie językowe	Rozpoznaje i nazywa poznane części mowy, podstawowe typy zdań i części zdania; zna zasady ortografii i interpunkcji.	Rozróżnia rodzaje zaimków, partykuły i wykrzykniki; rozpoznaje zdania pojedyncze i złożone oraz podstawowe zależności składniowe.	Stosuje wiedzę o częściach mowy i składni; przekształca zdania; rozpoznaje zróżnicowanie języka i dobiera odmianę do sytuacji.	Analizuje funkcje form językowych, stylu i konstrukcji składniowych; samodzielnie poprawia błędy i uzasadnia zastosowane rozwiązania.	Świadomie wykorzystuje system języka do kształtowania znaczenia, stylu i skuteczności wypowiedzi; ocenia różne warianty językowe.
Tworzenie wypowiedzi	Tworzy z pomocą podstawowe formy wypowiedzi; zachowuje temat i prostą kompozycję.	Samodzielnie redaguje wypowiedzi zgodne z wymaganiami formy; stosuje akapity, logiczny porządek i poprawne słownictwo.	Tworzy spójne, rozwinięte teksty; właściwie dobiera środki językowe i przetwarza informacje z tekstów źródłowych.	Tworzy wypowiedzi argumentacyjne i twórcze; dba o styl, kompozycję, poprawność oraz świadomie dokonuje redakcji.	Tworzy oryginalne i funkcjonalne teksty, samodzielnie dobiera formę, styl i środki wyrazu oraz ocenia ich skuteczność.
Komunikacja, argumentacja i styl	Rozpoznaje podstawowe cele wypowiedzi i zasady komunikacji; wyraża proste opinie.	Dostosowuje język do sytuacji; uzasadnia własne zdanie i przestrzega norm kultury języka.	Formułuje argumenty, rozpoznaje perswazję, rozróżnia odmiany i style języka oraz stosuje je w praktyce.	Analizuje skuteczność argumentacji i stylu; dobiera środki perswazyjne do odbiorcy i celu, uzasadniając wybór.	Samodzielnie projektuje i ocenia komunikaty; twórczo wykorzystuje argumentację, styl i środki językowe.
Samodzielność i praca z informacją	Wyszukuje wskazane informacje w tekście, podręczniku i prostych źródłach; z pomocą tworzy notatkę.	Porządkuje informacje i tworzy prostą notatkę, plan lub prezentację; odróżnia informacje ważne od mniej istotnych.	Selekcjonuje, przetwarza i łączy informacje z kilku źródeł; samodzielnie dobiera sposób prezentacji.	Analizuje wiarygodność i przydatność informacji, wyciąga wnioski i samodzielnie planuje wykonanie zadania.	Tworzy samodzielny projekt, krytycznie ocenia źródła i twórczo przetwarza informacje w wybranej formie.

Wymagania edukacyjne - język polski, klasa 7

Obszar	2 – dopuszczający Pamiętanie	3 – dostateczny Rozumienie	4 – dobry Stosowanie	5 – bardzo dobry Analiza / Ocena	6 – celujący Ocena / Tworzenie
Analiza i interpretacja tekstów	Rozpoznaje bohatera, temat, podstawowe środki artystyczne i informacje w tekście; zna podstawowe pojęcia literackie.	Wyjaśnia podstawowe pojęcia i sensy tekstu; porządkuje informacje oraz wskazuje związki między elementami utworu.	Analizuje budowę, język i problematykę tekstu; interpretuje środki stylistyczne i postawy bohaterów.	Samodzielnie interpretuje tekst, uzasadnia wnioski, porównuje teksty i odwołuje się do kontekstów.	Dokonuje samodzielnej, pogłębionej analizy i interpretacji; formułuje oryginalne tezy i broni ich na podstawie tekstu.
Lektury, wartości i konteksty	Zna wskazane lektury, bohaterów, wydarzenia i podstawowe problemy; rozpoznaje wartości obecne w utworach.	Charakteryzuje postaci i omawia problemy utworów; wyjaśnia podstawowe motywy i przemiany bohaterów.	Analizuje motywy, postawy i wartości; porównuje teksty, dostrzega zależności i formułuje wnioski.	Interpretuje utwory w kontekście historycznym, kulturowym lub biograficznym, uzasadniając własne stanowisko.	Samodzielnie zestawia teksty i konteksty, ocenia różne interpretacje i tworzy oryginalne, argumentacyjne wypowiedzi.
Kształcenie językowe	Zna podstawowe pojęcia słowotwórcze, składniowe, stylistyczne i ortograficzne; rozpoznaje podstawowe zjawiska językowe.	Wyjaśnia pojęcia i rozpoznaje ich przykłady; stosuje podstawowe reguły słowotwórcze, składniowe i interpunkcyjne.	Analizuje budowę wyrazów i zdań, funkcje form językowych oraz zróżnicowanie języka; poprawnie stosuje reguły.	Samodzielnie analizuje zależności słowotwórcze, składniowe i stylistyczne; poprawia błędy i uzasadnia wybór środków.	Świadomie ocenia i projektuje rozwiązania językowe, wykorzystując wiedzę o systemie języka, stylu i funkcji wypowiedzi.
Tworzenie wypowiedzi i argumentowanie	Tworzy proste wypowiedzi zgodne z tematem; zna pojęcia argument, kontrargument, przykład i perswazja.	Tworzy wypowiedzi argumentacyjne i perswazyjne; formułuje proste argumenty i porządkuje treść.	Buduje rzeczową argumentację, dobiera przykłady, stosuje środki perswazji i tworzy rozwinięte wypowiedzi.	Samodzielnie konstruuje logiczną argumentację, dobiera kontrargumenty i środki językowe do odbiorcy i celu.	Tworzy interesujące, oryginalne teksty argumentacyjne i perswazyjne; ocenia skuteczność własnych rozwiązań.
Komunikacja i kultura języka	Rozpoznaje sytuację komunikacyjną, intencję i podstawowe środki perswazji; zna zasady kulturalnej dyskusji.	Dostosowuje wypowiedź do odbiorcy i celu; uczestniczy w dyskusji i uzasadnia własne zdanie.	Analizuje intencje nadawcy, funkcje środków językowych i skuteczność przekazu; stosuje kulturę słowa.	Ocenia komunikaty, rozpoznaje manipulację i perswazję, rzeczowo odpowiada na stanowisko rozmówcy.	Samodzielnie projektuje skuteczne komunikaty i strategie argumentacyjne; krytycznie ocenia ich wpływ na odbiorcę.
Samodzielność, źródła i prezentacja	Wyszukuje informacje i korzysta ze wskazanych źródeł; z pomocą przygotowuje notatkę lub prezentację.	Selekcjonuje informacje, porządkuje je i prezentuje w prostej formie.	Porównuje źródła, przetwarza informacje i samodzielnie przygotowuje prezentację lub inne zadanie.	Krytycznie ocenia informacje, hierarchizuje je, uzasadnia wybór źródeł i samodzielnie planuje pracę.	Tworzy samodzielne projekty, twórczo łączy źródła i formy przekazu oraz ocenia jakość własnego opracowania.

Wymagania edukacyjne - język polski, klasa 8

Obszar	2 – dopuszczający Pamiętanie	3 – dostateczny Rozumienie	4 – dobry Stosowanie	5 – bardzo dobry Analiza / Ocena	6 – celujący Ocena / Tworzenie
Analiza i interpretacja tekstów literackich i nieliterackich	Rozpoznaje temat, problem, bohaterów, podstawowe środki artystyczne i informacje w tekście; zna podstawowe terminy.	Wyjaśnia znaczenia i porządkuje informacje; odróżnia informacje od opinii, rozpoznaje styl i podstawowe funkcje środków językowych.	Analizuje strukturę, język i problematykę tekstu; formułuje wnioski i interpretuje teksty literackie oraz nieliterackie.	Samodzielnie interpretuje teksty, uzasadnia tezy, porównuje sposoby przedstawienia problemu i analizuje funkcje środków.	Twórczo i krytycznie interpretuje różnorodne teksty; buduje własne, oryginalne odczytania i ocenia możliwe interpretacje.
Lektury, konteksty i wartości	Zna treść i bohaterów lektur obowiązkowych; rozpoznaje podstawowe problemy, motywy i wartości.	Przedstawia wydarzenia i przemiany bohaterów; wyjaśnia podstawowe motywy i znaczenia utworów.	Analizuje postawy, motywy i wartości; porównuje lektury i odwołuje się do kontekstów.	Interpretuje lektury w kontekście historycznym, kulturowym i biograficznym; ocenia postawy i uzasadnia własne stanowisko.	Samodzielnie tworzy pogłębione interpretacje, zestawia teksty i konteksty oraz formułuje oryginalne, argumentacyjne wnioski.
Kształcenie językowe	Rozpoznaje podstawowe części mowy, części zdania, typy zdań i podstawowe zjawiska stylistyczne; zna zasady ortografii i interpunkcji.	Wyjaśnia i stosuje poznane reguły gramatyczne, składniowe, słowotwórcze, stylistyczne i ortograficzne.	Analizuje funkcje form językowych i konstrukcji składniowych; poprawnie stosuje wiedzę w różnych typach wypowiedzi.	Samodzielnie koryguje błędy, uzasadnia rozwiązania i dobiera środki językowe do celu, odbiorcy, stylu i sytuacji.	Świadomie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku; ocenia skuteczność i poprawność różnych rozwiązań oraz potrafi je modyfikować.
Tworzenie wypowiedzi egzaminacyjnych i twórczych	Tworzy z pomocą wypowiedzi na wskazany temat; zachowuje podstawowe elementy wymaganej formy.	Tworzy spójne wypowiedzi zgodne z tematem i formą; stosuje podstawową argumentację, kompozycję i poprawność językową.	Samodzielnie redaguje rozprawkę, opowiadanie, charakterystykę, przemówienie, artykuł lub inne wymagane formy; rozwija argumentację.	Tworzy logiczne, wyczerpujące i poprawne teksty; świadomie dobiera styl, kompozycję, argumenty i środki retoryczne.	Tworzy interesujące i oryginalne teksty, swobodnie dobiera formę i środki, dokonuje krytycznej redakcji i samooceny.
Komunikacja, argumentacja i media	Rozpoznaje intencję, opinię, informację i podstawowe środki perswazji; zna zasady kultury języka.	Formułuje własne stanowisko, podaje argumenty i dostosowuje język do sytuacji komunikacyjnej.	Buduje logiczną argumentację, analizuje przekazy medialne i rozpoznaje podstawowe mechanizmy perswazji.	Krytycznie ocenia wiarygodność i skuteczność przekazu, rozpoznaje manipulację, dobiera argumenty i środki retoryczne.	Samodzielnie projektuje i ocenia złożone komunikaty; świadomie wykorzystuje retorykę, styl i argumentację w różnych mediach.
Samodzielność i praca ze źródłami	Wyszukuje informacje w tekście i wskazanych źródłach; z pomocą przygotowuje notatkę lub opracowanie.	Selekcjonuje informacje i tworzy uporządkowane notatki, plany, zestawienia lub prezentacje.	Łączy informacje z różnych źródeł, przetwarza je i samodzielnie dobiera formę prezentacji.	Krytycznie ocenia źródła, hierarchizuje informacje, wyciąga wnioski i samodzielnie planuje wykonanie zadania.	Tworzy samodzielne, pogłębione opracowania i projekty; twórczo przetwarza źródła, ocenia ich wiarygodność i prezentuje wyniki.